

KAÇAK PATATES TOHUMLUĞU ÜRETİCİLERİ, DAĞITICILARI ve HAL TÜCCARLARINA UYARI

28 Mart 2017

Son yıllarda kaçak patates tohumluk üretiminin arttığı, ayrıca bu kaçak üretime bağlı olarak sahte faturalar düzenlenmek suretiyle devletten destek talep edildiği yönünde şikâyetlerin arttığı gözlemlenmektedir.

Bu nedenle kaçak patates tohumluğu üreticileri ve dağıtıcılarının bu eylemleri ile hangi yasal düzenlemeleri ihlal ettikleri konusunda bilgilendirilmeleri ve bu eylemler nedeniyle karşılaşılabilecek cezaların neler olacağı konusunun; bilerek veya bilmeyerek bu ihlâli yapan çevrelere, Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) tarafından duyurulmasının yararlı olacağı kararı alınmıştır.

I- PATATES TOHUMU ÜRETİMİ; BU KONUDAKİ KAÇAK ÜRETİM ve DESTEK SAHTEKÂRLIKLARI

Bilindiği üzere, ürün olarak yemeklik patatesin temelini oluşturan tohumluk patates üretimi; 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve ilgili Yönetmeliklerin ışığı altında devlet kontrolü altında sertifikasyona tâbi şekilde yapılan özel bir üretim şeklidir.

Bu itibarla ülkemizdeki patates tarımında kullanılan tohumlukların üretim ve dağıtımı ile ilgili olarak, aşağıda sayılan yasa dışı uygulamalar; yasal çerçevesi dâhilinde patates tohumluğu üreten ve pazarlayan TSÜAB üyelerini olumsuz etkilemektedir.

1. Bu olumsuz uygulamaların başında, yemeklik amacıyla üretilen patateslerin yasal olmayan bir şekilde tohumluk olarak pazarlanması, bunun için destek alınması gelmektedir. Bilhassa Ödemiş bölgesi olmak üzere Niğde ve Nevşehir illerinde yaygın olan bu durum, bilinmesine ve bazı önlemler alınmasına rağmen hâlâ devam eden bir husustur.
2. Üretilen yemeklik patatesler tüccarlar ve hal komisyoncuları aracılığı ile üreticiden toplanıp, yasal olmayan bir şekilde tohumluk olarak çiftçilere satılmaktadır.
3. Yasal olmayan yollarla sertifikasız satılan bu patateslerin, çiftçiler tarafından dörde bölünmek suretiyle dikimi de, sertifikalı tohumluk üretimini olumsuz etkileyen ayrı bir problem olarak gündemdedir.
4. Patates tohumluğu üretimi ve sertifikasyonunda; "Orijinal" tabiriyle vasıflandırılan Temel 1 (T1) ve Temel 2 (T2) kademedeki tohumluklardan çoğaltım yapılarak çiftçilere satılacak Sertifikalı 1 (S1) ve Sertifikalı 2 (S2) kademelerinde tohumluk üretimi yapılması esastır. Buna rağmen özellikle T2 kademesindeki tohumlukların bazı tedarikçileri tarafından, çoğaltım döngüsüne tabi tutulmadan doğrudan çiftçiye satışı yapılmaktadır.
5. Diğer bir husus ise bazı üreticilerin; ellerindeki tohumluk kademesi, sertifikalı üretime uygun olmasına rağmen bu tohumlukları, sertifikasyon zincirine sokmadan